

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання 4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни Обов'язкова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри 7

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Семестр 7

Викладач (лекції) Бондаренко Ірина Володимирівна, професор, PhD (канд. арх)

E-mail bondirra@gmail.com

Викладач (практичні заняття) Бондаренко Ірина Володимирівна, професор, PhD (канд. арх)

E-mail bondirra@gmail.com

Заняття За розкладом

Телефон 067 909 83 46

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни, курс та група (скорочено — ОНД_4ДС_1); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. *Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf*. Роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультації з викладачем дистанційно відбуваються у визначені дні та години, проведення консультацій відбуватиметься на платформі Google Meet згідно основного розкладу.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для вивчення дисципліни попередньо необхідно освоїти знання з дисциплін: Проєктування, Історія дизайну.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint).

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою курсу є надання студентам теоретичних та практичних знань та умінь в галузі проведення наукових і проектних досліджень, ознайомлення їх із правилами ефективного проведення досліджень, освоєння ними знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження, його апробації та підготовки публікацій.

Завдання дисципліни:

- дати слухачам інформацію, теоретичні та практичні навички щодо особливостей наукового пізнання, головних етапів наукового процесу та виконання наукового дослідження;
- ознайомити із основними поняттями наукової теорії та методології, обов'язковими елементами різних видів наукових досліджень;
- формування навичок збору, огляду, систематизації та обробки матеріалів (джерела та література);
- удосконалення вмінь оприлюднювати наукові результати у вигляді реферативної доповіді;
- оволодіння правилами бібліографічного оформлення роботи, апробації дисертаційного дослідження, підготовки рукопису наукової роботи;
- розглянути шляхи ефективного пошуку джерел для наукового дослідження в наукових базах даних, використання електронних ресурсів для науковців, оптимальні варіанти публікації наукових результатів в міжнародних виданнях.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Основи наукових досліджень» забезпечує науково-теоретичну основу процедур проектування, в ході якого відбувається розвиток проектно-пошукових здібностей студентів, формування навичок наукового підходу до рішення практичних питань майбутньої наукової діяльності. У процесі вивчення дисципліни студент повинен отримати знання про дослідження у проектній діяльності, категоріальний апарат, загальні методологічні основи проектно-наукового пошуку, практичного виконання наукового дослідження.

Дисципліна вивчається студентами протягом 7 семестру. На її оволодіння відводиться 3 кредити ECTS, 90 академічних годин, в тому числі 10 академічних лекційних години, 20 годин практичних та 60 години самостійних занять. Заключними формами контролю є залік.

Осінній семестр: 30 годин лекційно-практичні заняття, 60 — самостійні.

Дисципліна забезпечує наступні компетентності:

ЗК 1 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 4 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 6 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК 9 Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК 5 Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.

Результати навчання:

РН 2 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

РН 3 Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень.

РН 4 Визначати мету, завдання та етапи проектування.

РН 14 Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації і творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

РН 19 Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Сучасна наука та наукові дослідження. Предмет та сутність науки. Вимоги до наукових знань.

Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень. Поняття методології та методики наукових досліджень.

Тема 3. Етапи наукових досліджень. Формулювання теми наукового дослідження та розробка робочої гіпотези. Визначення мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження.

Тема 4. Наукові публікації. Академічна доброчесність Робота із джерелами. Основи цитувань. Надійність джерел інформації. Наукова стаття та її структурні елементи: вступ, аналіз останніх досліджень і публікацій, формулювання мети статті, виклад змісту власного дослідження, висновок, бібліографічний список, анотації. Тези доповідей.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Формулювання теми наукового дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження.

Тема 2. Формування тексту «вступу» наукової роботи.

Тема 3. Формування розділу «Ступінь вивченості теми» наукової роботи.

Тема 4. Опрацювання аналітичної частини наукової роботи

Тема 5. Формування списку використаних джерел

Тема 6. Формування розділу «Висновки» наукової роботи.

Тема 7. Презентація отриманих даних. Візуалізація даних.

Тема 8. Складання сценарію презентації для захисту проекту

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Семінарські та лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота студентів спрямована на завершення практичних завдань за зазначеною вище тематикою. Зміст самостійної роботи складає виконання практичних завдань, які є елементами модулів, тобто збір та аналіз інформації, проведення первинного, вторинного та третинного дослідження, написання курсового проекту, видання тезисів до науково-практичної конференції та підготовка до заліку.

Додаткових практичних завдань для самостійної роботи навчальна програма не передбачає.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу.

Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції.

У разі відрадження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю із завідувачем кафедри та студентами.

Правила відвідування он-лайн занять:

1. На заняття підключаємося з включеною камерою і вимкненим мікрофоном.
2. Використовувати ноутбук або планшет, що стоїть стаціонарно.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, без поважної причини, він повинен самостійно відпрацювати її. Додаткових консультації за пропущеними темами без поважної причини викладач не надає.

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Оцінювання
1 тиждень	1	Лекція 1	Тема 1. Сучасна наука та наукові дослідження.	2		
2 тиждень	2	Лекція 2	Тема 2. Методи наукових досліджень	2		
3 тиждень	3	Лекція 3	Тема 3. Етапи наукового дослідження.	2		
4,5 тиждень		практ.	Формулювання теми наукового дослідження. Визначення мети, завдань, об'єкту та предмета дослідження.	4	Практичне заняття обговорення	15
6 тиждень		практ.	Формування тексту «вступу» наукової роботи.	2	Практичне заняття обговорення	15
7,8 тиждень	4	Лекція 4	Тема 4. Наукові публікації. Академічна доброчесність Робота із джерелами. Основи цитувань	4	Перегляд за результатами 1 модулю	
9,10 тиждень		практ.	Формування розділу «Ступінь вивченості теми» наукової роботи.	4	Практичне заняття обговорення	15
11 тиждень		практ.	Опрацювання аналітичної частини наукової роботи	2	Практичне заняття обговорення	15
12 тиждень		практ.	Формування списку використаних джерел.	2	Практичне заняття обговорення	10
13 тиждень		практ	Формування розділу «Висновки» наукової роботи.	2	Практичне заняття обговорення	10
14 тиждень		Практ.	Презентація отриманих даних. Візуалізація даних.	2	Практичне заняття обговорення	10
15 тиждень		практ.	Складання сценарію презентації для захисту проєкту.	2	Перегляд за результатами 2 модулю	10
				30 год.	Залік	100

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх практичних роботах, доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час перегляду помічено факт плагіату та копіювання робіт інших авторів, студент втрачає право отримати бали за тему.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

- 90-100 балів («відмінно» за національною шкалою, А — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь у конференціях.
- 82-89 балів («добре» за національною шкалою, В — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
- 75-81 балів («добре» за національною шкалою, С — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.
- 64-74 балів («задовільно» за національною шкалою, D — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність аналітичного підходу тощо).
- 60-63 балів («задовільно» за національною шкалою, E — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність аналітичного підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).
- 35-59 балів («незадовільно» за національною шкалою, FX — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.
- 1-34 балів («незадовільно» за національною шкалою, F — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних переглядів, процесу роботи та виконаних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань здійснюється у формі заліку.

Для отримання оцінки необхідно пройти поточні етапи контролю у формі перевірок процесу аудиторної та самостійної роботи. У випадку невчасного виконання завдання оцінка знижується до 10 балів (в залежності від модуля та складності завдання).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
				60–63	E
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за виступ на конференції або публікацію статті за темою дослідницької роботи, що виконана в межах дисципліни, підготовку робіт на конкурс (1-10) балів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Базова:**

1. Білуха М. Т. Основи наукових досліджень. К.: Вища шк., 1997.
2. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: навчальний посібник. Суми, 2016.
3. Горбатенко І. Ю, Іваїша Г. О. Основи наукових досліджень: підручник. Херсон, 2001.
4. Грищенко І. М., Григоренко О. М., Борисейко В. А. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. К., 2001.
5. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання: загальні положення та правила складання. Київ, 2016.
6. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник. Ніжин, 2017.
7. Куліков В. Пошук історичної інформації в Інтернеті. Х., 2007.
8. Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник для студентів, курсантів, аспірантів, ад'юнктів / за ред.. А Є. Конверського. К., 2010.
9. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. К., 2004.
10. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. Х., 1998.

Додаткова:

1. Адамс Шон Як дизайн спонукає нас думати, відчувати, діяти. Київ: ArtHuss, 2022. 256 с.
Бойлен Алексіс Л. Візуальна культура. – Київ: ArtHuss, 2021. 208 с.: іл. Press, New York. 2016. 256